OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Lapsiasiavaltuutetun kertomus eduskunnalle 2026

Sivistysvaliokunta 10.3.2026

Yksikön päällikkö Laura Francke
laura.francke@oph.fi

Opetushallituksen toimia ja nostoja lasten oikeuksista kasvatuksessa ja koulutuksessa

- Toimia perusopetuksen oppimistulosten nostamiseksi: äidinkielen ja matematiikan vuosiviikkotuntien lisäys, oppimisen tuki, osaamistakuu, valmistava opetus ja valmistavan opetuksen lisävuosi, koulupoissaolojen vähentäminen, puhelinkielto koulussa, THL ja OPH vapaa-ajan digilaitesuositukset, THL ja OPH vanhemmuuden tukeminen
- Miten turvaamme yhdenvertaisesti joka puolella Suomea lapsen oikeudet varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.
- Millaista lapsuutta ja ihmisyyttä haluamme lapsillemme digitaalisena aikana.
- Laadukas kasvatus ja koulutus tarvitsee toteutuakseen resursseja.
- Lasten mielipiteet ja lapsen arjen näkökulmasta tehtävät ratkaisut.
- Lapsista ja lasten tulevaisuudesta puhuminen toiveikkuuden ja tulevaisuususkon näkökulmista.

Lapsiasiavaltuutetun ehdotukset eduskunnalle

- Opetushallitus kannattaa lapsiasiavaltuutetun kertomuksen ehdotuksia.
- Erityisen kannatettavana Opetushallitus pitää lapsen edun ensisijaisuuden lisäämisestä perustuslakiin sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden yhtenäisten rakenteiden turvaamista lainsäädännöllä.
- Lapsen edun sirpaleinen sääntely ei tue lapsen edun toteutumista siten kuin lapsen oikeuksien yleissopimus edellyttää.
- Mielenterveyspalveluiden turvaamisen lisäksi Opetushallitus näkee tärkeänä, että lasten ja nuorten päihdepalveluja kehitetään ja resursoidaan.
- Opetushallitus korostaa ennaltaehkäisevän ja koko oppilaitosyhteisöä tukevan yhteisöllisen opiskeluhuollon merkitystä.
- Opetushallitus nostaa esille, että jatkossa varhaiskasvatusta ja toista astetta voisi käsitellä lisää Lapsiasiavaltuutetun kertomuksessa.